

Vyrovňovací příspěvek v těhotenství a mateřství

01. Pojmenování (název) životní situace

Vyrovňovací příspěvek v těhotenství a mateřství

02. Základní informace k životní situaci

V případě převedení na jinou práci z důvodu těhotenství nebo mateřství se z nemocenského pojištění poskytuje vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství (zákon č. 187/2006 Sb., § 42).

Vyrovňovací příspěvek v těhotenství a mateřství (dále též "vyrovňovací příspěvek") náleží těhotné zaměstnankyni, která konala práci, jež je těhotným ženám zakázána nebo jež podle lékařského posudku ohrožuje její těhotenství, a je proto v těhotenství dočasně převedena na jinou práci, při níž dosahuje bez svého zavinění nižšího započitatelného příjmu, než za dosavadní práci.

Za převedení na jinou práci se považuje též úprava pracovních podmínek, která spočívá např. ve snížení normovaného výkonu práce, zproštění výkonu některých pracovních činností zakázaných těhotným ženám nebo zproštění výkonu noční práce.

K poklesu započitatelného příjmu, který vznikl v důsledku kratší pracovní doby po převedení zaměstnankyně na jinou práci, se nepřihlíží.

Obdobně se toto ustanovení vztahuje na matky do konce 9. měsíce po porodu nebo v období, kdy kojí.

Vyrovňovací příspěvek se poskytuje za kalendářní dny, v nichž trvalo převedení zaměstnankyně na jinou práci s výjimkou dnů, po které trvala pracovní neschopnost, karanténa, ošetřování člena rodiny, omluvená či neomluvená nepřítomnost v práci.

Vyrovňovací příspěvek se stanoví jako rozdíl denního vyměřovacího základu zaměstnankyně zjištěného ke dni jejího převedení na jinou práci a průměru jejích započitatelných příjmů připadajícího na 1 kalendářní den v jednotlivých kalendářních měsících po tomto převedení. Denní vyměřovací základ se zjistí tak, že se vyměřovací základ (úhrn započitatelných příjmů) zjištěný z rozhodného období dělí počtem kalendářních dnů připadajících na toto rozhodné období. Částka denního vyměřovacího základu podléhá redukcí v případě, že přesahuje určitou stanovenou hodnotu.

Redukce se provede tak, že částka do první redukční hranice se započte 100 % (863 Kč), z částky nad první redukční hranici do druhé redukční hranice (1 295 Kč) se počítá 60 %, z částky nad druhou redukční hranici do třetí redukční hranice (2 589 Kč) se počítá 30 % a k částce nad třetí redukční hranici se nepřihlíží.

Vyrovňovací příspěvek nenáleží zaměstnankyním činných na základě dohody o pracovní činnosti nebo na základě dohody o provedení práce, dobrovolným pracovním pečovatelské služby, občanům se změněnou pracovní schopností, členkám kolektivních orgánů právnické osoby a osobám samostatně výdělečně činným.

03. Kdo je oprávněn v této věci jednat (podat žádost apod.)

Zaměstnankyně, která priznání vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství uplatňuje. Podrobnější informace o dávce poskytne příslušný pracovník OSSZ Brno - venkov se sídlem Kounicova 14, Brno.

04. Jaké jsou podmínky a postup pro řešení životní situace

1. Dočasné převedení zaměstnankyně na jinou práci, protože práce, kterou dosud konala:
  - je těhotným ženám a matkám do konce 9. měsíce po porodu zakázána, v době kojení, nebo
  - zakázána není, ale dle lékařského posudku výkon této práce ohrožuje její těhotenství a zdravotní stav.
2. Dosažení nižšího započitatelného příjmu z důvodu převedení na jinou práci, k němuž došlo bez zavinění zaměstnankyně.

05. Jakým způsobem můžete zahájit řešení životní situace

Podejte žádost o dávku u svého zaměstnavatele.

06. Na které instituci životní situaci řešit

V případě sporu o dávku se obraťte na příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení (dále jen "OSSZ"), v Praze na územní pracoviště Pražské správy sociálního zabezpečení (dále jen "PSSZ") nebo na územní pracoviště Městské správy sociálního zabezpečení Brno (dále jen "MSSZ").

Místní příslušnost OSSZ/ PSSZ/ MSSZ je určena u zaměstnance sídlem mzdové účtárny zaměstnavatele.

Kontakty na OSSZ/ PSSZ/ MSSZ naleznete na internetových stránkách České správy sociálního zabezpečení.

07. Kde, s kým a kdy životní situaci řešit

Obraťte se na:

- ošetřujícího lékaře,
- zaměstnavatele,
- OSSZ/ PSSZ/ MSSZ.

08. Jaké doklady je nutné mít s sebou

Při uplatnění nároku na dávku předložte tiskopis "Žádost o vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství", který vám vydá váš ošetřující lékař nebo gynekolog.

09. Jaké jsou potřebné formuláře a kde jsou k dispozici

Tiskopis "Žádost o vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství" vydává a potvrzuje ošetřující lékař zaměstnankyně.

10. Jaké jsou poplatky a jak je lze uhradit

Správní ani jiné poplatky nejsou stanoveny.

11. Jaké jsou lhůty pro vyřízení

Zákon o nemocenském pojištění nestanoví lhůtu k uplatnění nároku na dávku. Nárok na výplatu vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství za jednotlivé dny zaniká, nebyl-li uplatněn do 3 let ode dne, za který náleží.

12. Kteří jsou další účastníci (dotčení) řešení životní situace

Dalšími účastníky jsou:

- zaměstnavatel,
- ošetřující lékař,
- OSSZ/ PSSZ/ MSSZ.

13. Jaké další činnosti jsou po žadateli požadovány

Uplatňovat nárok na dávku stanoveným způsobem, podávat vysvětlení, předkládat doklady, na kterých závisí rozhodování, hlásit včas všechny skutečnosti rozhodné pro vznik, zánik, trvání nebo změnu nároku na dávku.

14. Elektronická služba, kterou lze využít

Své dotazy můžete posílat prostřednictvím internetových stránek České správy sociálního zabezpečení na elektronické podatelny jednotlivých pracovišť České správy sociálního zabezpečení.

15. Podle kterého právního předpisu se postupuje

Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů

16. Jaké jsou související předpisy

Vyhláška č. 288/2003 Sb., kterou se stanoví práce a pracoviště, které jsou zakázány těhotným ženám, kojícím ženám, matkám do konce devátého měsíce po porodu a mladistvým
Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

17. Jaké jsou opravné prostředky a jak se uplatňují

Ve sporných případech o dávce rozhoduje OSSZ/ PSSZ/ MSSZ. Proti jejímu rozhodnutí lze podat do 15 dnů od jeho doručení odvolání k OSSZ/ PSSZ/ MSSZ, která rozhodnutí vydala. O odvolání rozhoduje Česká správa sociálního zabezpečení.

18. Jaké sankce mohou být uplatněny v případě nedodržení povinností

Podle zákona č. 187/2006 Sb., § 52, je možno odejmout dávku, snížit nebo zastavit její výplatu, pokud zanikl nárok na dávku nebo na její výplatu.
Zaměstnanec, který zavinil, že mu byla dávka vyplacena neprávem, je povinen přeplatek vrátit.

19. Další informace

Můžete se obrátit na OSSZ/ PSSZ/ MSSZ příslušnou podle sídla zaměstnavatele; obecnou informaci obdržíte i na OSSZ/ PSSZ/ MSSZ příslušné podle místa vašeho bydliště.

V konkrétním případě na OSSZ Brno - venkov, Kounicova 14, 602 00 Brno.

Bc. Jarmila Mrhová vedoucí oddělení - Oddělení nemocenského pojištění tel.:

420 541 584 410.

20. Informace o popisovaném postupu (o řešení životní situace) je možné získat také z jiných zdrojů a v jiné formě

Česká správa sociálního zabezpečení

Ministerstvo práce a sociálních věcí

21. Za správnost návodu odpovídá útvar

Městský úřad Tišnov, odbor sociálních věcí, nám. Míru 346, Tišnov 666 01

22. Popis je zpracován podle právního stavu ke dni

31.8.2013

23. Popis byl naposledy aktualizován

31.8.2013

24. Datum konce platnosti popisu

Bez časového omezení.